

Veebruari 4. pühapäev
Liturgiline värv – violett

KADUNUD LAMMAS

EELTEADMISI TEKSTI KOHTA Lk 15: 3–7

Päeva kirjakohas on kesksamad need sündmused, mille tulemusena rääkis Jeesus selle kolmeosalise tähendamissõna.

Jeesus oli oma viimasel teekonnal Jeruusalemma. Talle järgnes rahvahulk, kuhu kuulusid päris tavalised inimesed. Nende hulgas oli ka avalikke patuseid ja tõlnereid. Jeesus mitte ainult ei õpetanud neid, vaid oli olnud ka külaliseks nende kodudes ja einestanud koos nendega. Sellise käitumisega näitas Ta oma sõbralikku suhtumist.

Tõlnerid olid tolliametnikud ja maksunõudjad. Nad töötasid Rooma riigi teenistuses ning olid seega juudarahva vaenlaste sõbrad. Nende amet võimaldas koguda raha ka oma tasku ja niimoodi võisid nad aja jooksul suure varanduse soetada. Ei olnud siis ime, et juudid tõlnereid põlgasid. Patuste hulka kuulusid juutide arvates veel vigased, vaesed ja viletsad, need, kes ei olnud saanud Jumalalt rikkalikku õnnistust ajaliku õnne kujul.

Juudid pidasid tähtsaks käsuseaduse täitmist. Selle kohaselt oli suhtlemine jumalatutega keelatud. Õigluse nimel tuli neid karistada. Kuidas küll ennast Messiaks kuulutanud Jeesus võis toimida vastupidi?

Tähendamissõna kadunud lambast on vastuseks neile variseride süüdistustele. Jeesus tahtis selle võrdluse kaudu selgitada, milline on Jumal patuse inimese suhtes.

Saja lamba omanik ei olnud eriti jõukas. Ta ise hoidis oma karja. Karjamaid oli Palestiinas vähe, aga kaljusid ja ohte palju. Tähendamisõna sisuks on üks lammas. Jeesus räägib sellest, et ka üks on hulga seas tähtis. Kuigi kaotus, suhtes üks üheksakümne üheksasse, oleks olnud väike, ka selle ühe leidmine oli karjasele tähtis. Võrdpildi haripunktiks on leidmisrõõm. See rõõm on täielik vastand tolele vihameelsusele, mis ilmneb variseride käitumises.

Jeesus seab vastamisi patused ja õiged. Sõnade sellisel asetamisel on oma eesmärk. Variseride meelest ei ole taevaväravad kunagi avatud patustele. Jeesuse sõnade järgi aga tuntakse taevas suurt rõõmu, kui patune tahab sinna pääseda. Jeesus näitab sellega, et pole tarvis oma tegudega üle pingutada, sest patuseid otsitakse ja kutsutakse. Uksed on avatud.

Jeesust võrreldakse evangeeliumides karjasega. Ka Vanas Testamendis on karjase võrdlust kasutatud mitmes kohas (Hs 34: 15–16, Sk 11, 13: 7, Ps 23 jne). Luuka evangeeliumis rõhutatakse eriliselt Jeesuse armastust patuste vastu. Seda väljendab ka tähendamissõna kadunud lambast.

Ulla-Maria Arola, Tampere

KIRJAKOHT Lk 15: 3–7

Eesmärk: Lapsed saavad teada, et Jumal armastab meist igaüht ja tahab meid hoida endaga osaduses.

VAIKSEKSJÄÄMINE JA PALVE

TEEMA ALUSTUSEKS

Keset muusikatulva ja reklaamiteateid kostis ühes kaubamajas raadio-teade, et üks väike tüdruk on ema juurest kaduma läinud. Ema oli koos pisikese poja ja veidi suurema tütrega tulnud sisseoste tegema. Kolme-aastane tütar oli äkitselt eksinud.

Ema jättis pojakese ühe sõbraliku müüjatädi hoolde ja hakkas kadunud tüdruku otsima. Veidi aja pärast ta leidiski oma väikese nuuksuva tütre, keda keegi püüdis rahustada. Ema haaras pisikese rõõmsalt sülle. Sa võid hästi ette kujutada, mida väike tüdruk tundis, kui ema oli ta leidnud.

PÄEVA SÕNUM: Piibliaineline jutustus.

Jeesus räägib karjasest, kes jättis maha kõik teised lambad, et leida seda üht, kes oli kadunud. Jeesus tahab sellega näidata, et igaüks meist on Temale niisama tähtis nagu see kadunud lammas karjasele.

LÕPETUSEKS

ÕNNISTUSSÕNAD

Kaija Oksanen, Järvenpää

Luuka: 15: 4-7

Kadunud lammas

Suur talgupidu oli möödas ja laagrit hakati kokku panema. Ruuben rullis mustast kitsevillast tehtud telgiriide kokku ja sidus selle eesli selga.

”Hästi küll,” ütles isa tunnustavalt Ruubeni tehtud sõlmede vastupidavuse kohta. Ka teised karjased seadsid end minekule. Mõned pered olid juba varahommikul teele läinud. Niidetud lambad tunglesid teiste hulgas. Lähedal asuva linna kaupmehed olid vahetanud niidetud villa uute riiete ja ehete vastu ning samuti lahkunud.

Ruuben oli saanud kingituseks pealiskuuetele hõbedase kinnituspandla. Kuid kulub veel hulk aega, enne kui tal on võimalik seda kasutada järgmiste pühade ajal.

Isa oli vahetanud sini-punatriibulise pidukuue lihtsamate karjuseriiete vastu. Ta haaras karjasekepi ja laskis kuuldavale kimedale, pika karjasehüüu. Nii kaua, kui Ruuben üldse mäletas, oli see hüüe talle tuttav. Kuid täna oli see temale vastumeelt. Lambad ja kitsed, kes kuulusid isale, võpatasid algul hüüdu kuuldes, kuid eraldusid siis muust karjast ja järgnesid sõnakuulelikult karjase kutsele. Isa luges oma lambad ükshaaval üle, samuti ka kitsed. Siis käskis ta sulastel vastsündinud talleid kanda.

Vähehaaval moodustus inimestest ja loomadest pikk karavan. Isa käis kõige ees, talle järgnesid sugukonna naised ja raskelt koormatud eeslid. Kõige väiksemad lapsed võisid ratsa sõita. Karja järel tulid noormehed, kellest paljud kandsid relvadena linge, vibusid ja nooli. Üks Ruubeni sugulastest näppis lihtsa kandle keeli.

”Tule!” hüüdis ta Ruubenile, kui hulk hakkas liikuma. Kuid Ruuben viivitas. Ta togis sandaaliga kustunud lõkke jäänuseid. Tuhast tuli välja veel hõõgav süsi.

Ruuben mõtles sellele lambaniitmisepühale, mis oli ühtlasi ka suur kevadpüha. Kui ta nüüd läheks karjale järele, tähendaks see suve kõrbealadel, kus on liivatormid, kõrvetavalt kuum päeval ja külm öösel. Seal on ka hirm metsloomade ees. – Linnades elavatel inimestel on kõik teisiti. Linnamüüride varjus oleks julge elada, oleks ka küllaldaselt süüa, poleks vaja otsida laagrikohti ega veeallikaid. Mis oleks, kui poetaks end karjaste hulgast salaja maha ning jääkski linna? Küllap saaks kellegi juurde eluaseme. Ta võiks õppida mingit käsitööd ja elada mugavalt . . .

Ruuben ärkas oma mõtetest. Inimestest ja lammastest moodustunud grupp oli kadunud lähema künka taha. Kas märkas keegi, et ta maha jäi? Ruuben hakkas jooksuma, kuid õige varsti jäi ta seisma. Ehmatuse valdas teda. Ta oli unustanud nahkse veelähkri. Mis isa nüüd ütleb? Ruuben kartis isa pahameelt. Ta pidi tagasi pöörduma, et vett hankida . . . Päike oli juba ammu kõrgel üle keskpäeva. Linn lebas õhtupäikesega valguses. Allika ümber õõtsuvad palmid heitsid pikki varje kõvaks tallatud maale.

Laagripaik oli tühi ja mahajäetud.

Ruuben leidis nahklähkri sealt, kuhu ta selle oli jätnud. Ta heitis selle endale õlale. Nüüd pidi ta uuesti kiirustama teistele järele. Jooksnud mõned sammud, ta komistas. Veelähker oli raske, see sundis teda kõndima aeglaselt ja rahulikult.

Aeg-ajalt Ruuben seisatas. Ta varjas käega silmi, püüdes näha mingit märki karjast. Linn tema selja taga oli silmapiiri taha kadunud.

Kõrbe serval loojus päike. Seejärel hakkas hämarduma. Ruuben pidi leidma karja enne ööpimeduse saabumist. Ohakate ja kibuvitse vahelt leidis ta jäljed. Kuid kas olid need enam õiged jäljed? Laial maa-alal ei paistnud ühtki elavat olendit.

Laagritule ääres, isa ja ema juures oleks ka öösel julge olla. Ruubenil tõusis tükk kurku. Eemalt kuulis ta šaakali ulgumist. Lähedal pimeduses hiilgasid kaks silma. Ruuben jõllitas neid nagu kohale naelutatud. Ta ei julenud hüüda. Loom kadus jälle ööpimedusse. Ta ohkas. Taevas süttisid esimesed tähed. Kas on mõtet ekselda üksinda pimeduses? Ruuben otsis kaitset madala kibuvitsapõõsa alt. Ta surus põlved vastu rinda. Külmpuges talle riiete alla. Öö oli saabunud. Avali silmadega vahtis ta pimedusse.

Kime, pikaldane hüüe lõikas läbi pimeduse. – Jälle, uuesti sama tuttav karjasehüüd. Ruuben hüppas püsti ja hüüdis, kordas mitu korda sama vastuhüüdu.

Kusagilt vilkus valgus. Latern paistis pimeduses. Ruuben jooksis valguse poole. "Isa," nuuksus ta, "isa!"

Isa võttis veelähkri Ruubeni õlalt ja surus poja enda vastu.

"Siin sa oled," ütles ta.

Ruuben nuuksus ikka veel.

"Rahune nüüd, mina olen siin," ütles isa.

Ruuben haaras isast kinni ja isa võttis poja käe. "Mina tunnen oma kadunud lammast," ütles ta naeratades. Üheskoos ronisid nad üle künka, mille teisel pool ootas kogu pere kividest ümbritsetud paigas laagritule ääres.

"Isa," ütles Ruuben, kui nuuksatused olid möödad ja meel jälle rahunenud. "Nüüd ma alles õieti mõistan seda tähendamissõna, mida olen kuulnud. Jeesus on kord rääkinud tähendamissõnas, kuidas Jumal meid, inimesi armastab:

"Kes teie seast, kui tal on sada lammast ja ühe neist kaotab, ei jäta need üheksakümmend üheksa kõrbe ja lähe kadunule järele, kuni ta tema leiab? Ja kui ta on leidnud, võtab ta tema oma õlgadele rõõmuga, ja kui ta tuleb koju, kutsub ta kokku sõbrad ja naabrid ning ütleb neile: Rõõmutsege ühes minuga, sest ma leidsin oma lamba, kes oli kadunud.

Ma ütlen teile, nõnda on taevas ühest patusest, kes meelt parandab, enam rõõmu kui üheksakümne üheksast õigest, kes meelega parandust ei vaja." (Luuka 15: 4–7)